Yargıtay 4. HD E.2023/5729 K.2026/6137 (20.05.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

4. Hukuk Dairesi 2023/5729 E. , 2026/6137 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ: Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2022/875 E., 2023/600 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ: Boyabat Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2014/9 44... /66 Karar

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı ... vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; sürücü olan davacı ile davalı ... Şirketine sigortalı, davalı ...'ın malik, davalı ...'ın sürücüsü olduğu araç arasındaki 07.08.2014 tarihli kazada davacının malul kaldığını, dalağının alındığını, tuğla yüklemesi yapan davacının artık ağır işlerde çalışamayacağını beyanla fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile 1,00 TL sürekli iş göremezlik tazminatı, 1,00 TL geçici iş göremezlik tazminatı, 1,00 TL geçici bakıcı giderinin kaza tarihi, hastane masrafları ve araç çekim bedeli olan faturalı miktarın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsilini, davacı lehine 20.000,00 TL manevi tazminatın davalı ... ve ...'dan kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte müştereken tahsilini talep etmiş, 10.11.2021 tarihli dilekçe ile toplam maddi tazminat talebini 261.542,15 TL olarak ıslah ederek temerrüt tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsilini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı ... cevap dilekçesinde; yetkiye itiraz ettiklerini, kusur oranının belirlenmesini, manevi tazminat miktarının fahiş olduğunu savunarak davanın reddini talep etmiştir.

Davalı ... vekili cevap dilekçesinde; davacılara araç hasar bedelinin ödendiğini, 3.172,00 TL miktarlı araç çekim bedeline ilişkin fatura ibraz etmediklerini, maluliyetin Adli Tıp Kurumu tarafından tespiti gerektiği, temerrüte düşürülmediklerini, kaza tarihinden itibaren faiz talebini kabul etmediklerini savunarak davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın tazminat davası olduğu, Adli Tıp Kurumundan alınan rapor ile davacının kaza nedeni ile %25,2 oranında malul kaldığı, bakıcı ihtiyacının olmadığının tespit edildiği, Adli Tıp Kurumu Trafik İhtisas Dairesi tarafından düzenlenen kusur raporu uyarınca davalı sürücünün kazada %100 oranında kusuru bulunduğu, hesap raporu ile 253.303,49 TL sürekli iş göremezlik tazminatı, 4.562,58 TL geçici iş göremezlik tazminatı, 3.712,08 TL hastane masrafının belirlendiği, davacının taleplerini ıslah ettiği, ıslah dilekçesi dikkate alınarak davanın kabulüne karar verildiği, hastane masraflarının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılandığı anlaşıldığından bu talebin reddine karar verilmesine karar verildiği gerekçesi ile sürekli ve geçici iş göremezlik tazminatı yönünden davanın ıslah dilekçesi nazara alınarak kabulüne 257.830,07 TL tazminatın davalılar ..., ... yönünden 07.08.2014 tarihinden itibaren, davalı ... yönüden 24.10.2014 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan (Davalı

... yönünden poliçe limitiyle sınırlı olarak) alınarak müştereken ve müteselsilen tahsili ile davacıya verilmesine, hastane masrafları yönünden davanın reddine, manevi tazminat talebi yönünden davanın kabulü ile 20.000,00 TL tazminatın 07.08.2014 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılar ... ve ...'dan tahsili ile davacıya verilmesine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı ... vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine; davanın trafik kazası nedeni ile maddi ve manevi tazminat davası olduğu, dava açılmadan önce davacının sigorta şirketine başvurmuş olması ve bu yönden hasar dosyasının oluşturulmuş olması nedeni ile davalının dava açılmadan önce sigorta şirketine başvurulmadığı yönündeki istinaf talebinin yerinde olmadığı, davacının dosya alacağını temlik etmesinin davalının sorumluluğunu sona erdirmeyecek olması sebebi ile istinaf sebebi yapılamayacağı, yerel mahkeme tarafından hükme esas alınan maluliyet tespitine ve tazminat hesabına ilişkin raporların yasal düzenlemelere uygun, denetime elverişli olduğu, yargılamaya konu trafik kazasının iş kazası niteliğinde olmaması ve SGK'ya rücu imkanı tanımaması sebebi ile davalının SGK tarafından davacıya ödeme yapılıp yapılmadığına ilişkin istinaf talebinin yerinde olmadığı, davalı tarafından dava dilekçesinin sonuç kısmındaki bazı talepler yönünden hüküm tesis edilmediği gerekçesi ile istinaf talebinde bulunulmuş ise de bu hususun istinaf talebinde bulunanın sıfatı göz önünde bulundurulduğunda incelenemeyeceği, yargılamaya konu trafik kazasına ilişkin kaza tespit tutanağının incelenmesinde kaza anında sürücülerin emniyet kemeri takıp takmadıklarının tespit edilememiş olması, müterafik kusura ilişkin ispat külfetinin iddia edende olması, ancak bu hususun dosya kapsamında ispat edilememiş olması sebebi ile davalının müterafik kusura ilişkin istinaf talebinin yerinde olmadığı gerekçesi ile davalı ... şirketinin istinaf talebinin esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı ... vekili temyiz dilekçesinde; temliknamenin dikkate alınmadığı, maluliyet raporunu kabul etmedikleri, geçici iş göremezlik tazminatından sorumlu olmadıkları, bakım gideri talebinin reddi gerektiği, araç çekim bedeline dair karar verilmediği, yargılama giderleri bakımından maddi ve manevi tazminat açısından ayrı hüküm kurulması gerektiği, başvuru yapılmadığı, hesaplama yöntemini kabul etmedikleri, müterafik kusur indirimi yapılması gerektiği gerekçesi ile kararın bozulmasını talep etmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık; davalı ... tarafından Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortası (ZMMS) Poliçesi ile teminat altına alınan aracın karıştığı 07.08.2014 tarihli trafik kazası sonucu yaralanıp malul kalan davacı sürücünün uğradığı sürekli iş göremezlik tazminatı, geçici iş göremezlik tazminatı, bakıcı gideri, tedavi gideri, araç çekim bedeli ve manevi tazminat talebine ilişkindir.

1.Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere, kaza tarihi itibari ile geçerli yönetmelik hükümleri kullanılarak maluliyet raporu alınmış olmasına, müterafık kusura dair delil olmamasına göre aşağıdaki bentlerin kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Davalının diğer temyiz nedenlerinin değerlendirilmesinde;

Hukuki bir işlem (tasarrufi işlem) olan alacağın temliki sonrasında alacak üçüncü kişiye intikal etmektedir. Bu andan itibaren üçüncü kişi, borçlu karşısında alacaklı sıfatını kazanmaktadır. Niteliği itibariyle alacağın temliki, alacaklının tasarruf işlemidir. Temlik, alacağın tamamı için yapılabileceği gibi bir kısmı için de yapılabilir. Tam temlikte alacağın aslı ve fer'ileri temlik alana geçmekte olup alacaklı borç ilişkisinde taraf olmaktan çıkar. Temlik alan, temliki ve alacağın varlığını ispat ederek borçludan talepte bulunur. Temlik ile birlikte temlik alan, alacağın aslı ve fer'ileriyle birlikte, alacağa bağlı rüçhan haklarını da iktisap eder. Dolayısıyla temlik konusu alacak itibariyle dava ve takip hakkı da temlik alana geçer. Alacağın temlikinde esasen borç değişmez, sadece onu talep edecek taraf değişmiş olur.

Davalı vekili aşamalardaki savunmasında alacağın temliki sözleşmesiyle dava konusu alacağın 15.000,00 TL'lik kısmının davacı tarafından dava dışı kişiye temlik edildiğini, temlik edilen kısmın tazminattan mahsup edilmesi gerektiğini savunmuştur. Eksik incelemeyle karar verilemez.

Bu durumda, alacağın temliki ile kısmi temlikte temlik edilen miktarın alacaklısının yerine yeni bir alacaklının geçeceği kuşkusuz olup, mükerrer ödemenin ve sebepsiz zenginleşmenin önlenmesi, gerçek zararın tespiti amacı ile davalının savunmalarında belirttiği ... Noterliği'nin 09.05.2018 tarihli ... yevmiye nolu temlik sözleşmesinin sigorta alacağını temlik yasağını getiren yasal düzenlemenin yapıldığı tarihten önce yapıldığı da gözetilerek, yukarıdaki açıklamalar ışığında temlik konusu miktar yönünden aktif husumet ehliyeti konusunda bir değerlendirme yapılıp sonucuna göre karar verilmek üzere kararın bozulması gerekmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeple;

1. Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı ... vekilinin diğer temyiz itirazlarının REDDİNE,

2.Yukarıda (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı ... vekilinin temyiz isteminin kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA, İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz harcının istek hâlinde davalı ... Şirketine iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

20.05.2026 tarihinde oy birliği ile karar verildi.